

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

15 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie, Toma Nadejda, Boico Victor și Bejenaru Iurie,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sîli Radu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2019, în cauza penală în privința lui

Găină Valeriu xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx;

Ianacoglo Victor xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx;

Lopatinschii Ivan xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx;

Alistar Constantin xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 11.09.2014 – 26.12.2016;

Instanță de apel: 31.03.2017 – 11.04.2019;

Instanță de recurs: 05.02.2020 – 15.09.2020;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești din 26 decembrie 2016, Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin au fost achitați de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de aceștia.

Prin aceeași sentință au fost condamnați Mardari Alexandru, Găină Alexei, Mardare Vasile și Mardare Ion, însă în privința acestora hotărârile judecătorești cu recurs ordinar nu se contestă.

Acțiunea civilă înaintată a fost admisă în principiu, urmând ca a supra cuantumului despăgubirilor cuvenite să se expună instanța civilă.

2. De către partea acuzării Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Alistar Constantin și Lopatinschii Ivan, se învinuiesc în faptul că la 19.10.2013, aproximativ la ora 02:45 din intenții huliganice acționând împreună și de comun acord cu Mardari Alexandru, Găină Alexei, Mardare Ion, Mardare Vladimir, Mardari Vasile și Cazan

Ivan s-au deplasat la stația de alimentare cu petrol nr.28 "Luckoil" din s. Nemțeni, r-nul Hîncești, unde intenționat încălcând ordinea publică, manifestând un comportament neadecvat și cu obrăznicie deosebită, au aplicat lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului mai multor persoane și anume lui Bordeianu Iurie, cauzând-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.526 echimoză în jurul ochiului drept, edem care trece în regiunea frunții pe dreapta și hemoragie neînsemnată în conjunctiva ochiului pe dreapta, leziuni care se califică ca vătămări corporale neînsemnate, la fel lui Gramadschi Nicolae i-au fost cauzate conform raportului de expertiză medico-legală nr.527 dureri a maxilarului, plagă a mucoasei buzei de jos a gurii, leziuni care se califică ca vătămări corporale neînsemnate; și lui Căzănescu Alexandru Vasile conform raportului de expertiză medico-legală nr.330 "D" echimoze para orbitale, plagă a sprâncenei stângi, traumă craniu-cerebrală cu comotie cerebrală, leziuni care au dus la dereglarea sănătății de la 6 la 12 zile și se califică ca vătămări corporale ușoare.

Acțiunile acestora, de către organul de urmărire penală, au fost încadrate în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal: „huliganismul - adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism și obrăznicie deosebită, săvârșită de două sau mai multe persoane”.

3. Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia în partea achitării inculpaților Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin și pronunțarea unei hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpaților Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, să le fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 800 unități convenționale.

În motivarea apelului a declarat că, organul de urmărire penală a ridicat de la stația de alimentare cu petrol „SAC -28” din s. Nemțeni r-nul Hîncești înregistrările video filmate de camerele de supraveghere ale stației care au fost stocate pe suport „CD-R” și anexat ca corp delict la cauza penală, corp delict care a fost vizionat în ședința de judecată fiind constatate acțiunile mai multor persoane (în mod evident mai mult de 4 persoane) cum maltratează părțile vătămate.

În argumentarea apelului, a enunțat că, în ședința de judecată partea vătămată Bordeianu Iurie fiind audiat a relatat: „...toți inculpații aplicau lovituri, sunt fețe cunoscute care le-am văzut în acea seară, dar nu țin minte cine anume a lovit în mine. Toți au agresat în același mod...” la fel martorii acuzării Decuseară Victor, Sandu Marian au relatat că se observa clar că făptuitorii erau veniți împreună și aveau intenții de maltratare. Totodată, în cadrul urmăririi penale martorul de bază a acuzării și care nu a fost posibil de asigurat prezența în ședința de judecată Siloci Ilie, a declarat că la 18.10.2013, pe la orele 22.00, s-a dus la discoteca din s. Onești. Acolo s-a întâlnit cu Mardare Vasile și cu automobilul acestuia de model Ford Focus cu n/î FIN AZ 525. au plecat în s. Călmățui după două fete. După aceasta s-au întors la discoteca din s. Onești, el a rămas cu fetele, iar Mardare Vasile a plecat să-1 ducă pe Ianacoglo Victor la stația Peco ”Lukoil,, Peste vreo 30 min, 1-a telefonat pe Mardare Vasile și 1-a rugat să vină să-1 ia fiindcă fetelor le era frig. În scurt timp Vasile a

venit și toți au plecat la stația Peco Lukoil. Acolo au procurat cafea fetelor din bar. După aceasta el s-a dus în fața barului, unde se afla un cunoscut de al său, într-un automobil de culoare albastră, care se numește Costea, locuitor al s. Călmățui. Alături de automobilul cunoscutului său, mai era parcat un microbuz de culoare albă, în care nu se afla nimeni, însă a aflat că cu acest microbuz erau băieții din r-nul Nisporeni, necunoscuți lui. În timp ce discuta cu Costea, a observat cum în fața barului se adunau băieții din s. Leușeni, care se numesc Alexandru Mardari, Ion Mardare, Vladimir Mardare (cu porecla masca), Victor Ianacoglo, Costea Alistar, Ion Lopatinschi, Găină Alexei, Găină Valeriu. A observat în acel moment cum Ion Mardare, s-a apropiat de fereastra barului și făcea semn cu mâna celor din local să iasă afară. Tot atunci l-a văzut pe Decuseară Victor, care venea spre ușa cafenelei. În acel moment discuta cu Costea și a văzut cum din bar au ieșit trei persoane. Apoi a văzut cum băieții menționați mai sus, repede au început să se apropie de ei, iar Costea a dat automobilul în spate. El a rămas pe loc și a văzut cum Mardare Vladimir și Mardari Alexandru, au început să lovească cu pumnii și cu picioarele în persoanele ce au ieșit din bar, apoi au început să lovească și ceilalți băieți care erau în jurul lor. Totul s-a petrecut foarte repede și nu a observat în cine au lovit și de câte ori. L-a observat și pe Decuseară, cum îi despărțea și striga la ei să se despartă și să se liniștească. Apoi, Decuseară s-a apropiat de el și i-a spus să plece în automobilul acestuia. În timp ce se afla în automobil, a văzut cum Mardare Ion și Mardari Alexandru, loveau cu pumnii pe un băiat care se apropia de un automobil de model Honda, iar Decuseară Victor încerca să-i liniștească. După puțin a observat că bătaia sa liniștit și băieții din s. Leușeni au dispărut. A mai menționat că cei mai activi în timpul conflictului erau Mardari Alexandru și Mardare Ion, ceilalți băieții erau împrejur, în formă de cerc și loveau doar cu picioarele. Din acel loc a plecat acasă cu Decuseară Victor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2019, a fost admis apelul declarat de procuror, cu menținerea sentinței atacate în partea achitării inculpaților Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin.

Prin aceeași decizie au fost admise apelurile declarate de către avocatul Stela Cebotari în numele inculpatului Mardare Vasile și de către inculpatul Mardare Vasile, casată parțial sentința, în partea condamnării inculpaților Mardare Vasile, Mardari Alexandru, Mardare Ion și Găină Alexei, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a fost încetat procesul penal în privința acestora din motivul intervenirii termenului de prescripție. Însă, în privința acestora hotărârile judecătorești cu recurs ordinar nu se contestă.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, probatoriul administrat demonstrează cu certitudine că inculpații Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin, nu au săvârșit infracțiunea imputată prin rechizitoriu.

Instanța de apel a stabilit că, nevinovăția inculpaților rezidă din declarațiile părților vătămate: **Căzănescu Alexandru** ”din cei prezenți în sală nu ține minte cine

l-a lovit", Bordeianu I. „, Lopatinschi Ivan era în acel moment la fața locului, nu își amintește dacă a lovit în el și nici nu își amintește cum se comporta. În acea seară la locul conflictului erau persoane care nu s-au implicat în conflict.", Gramadschi N. „, nu poate confirma cu certitudine că persoanele prezente în sală au fost în acel moment implicate în conflict", precum și martorii Decuseară V. care a declarat că „, Nu toate persoanele au participat nemijlocit la conflict, erau persoane care stăteau și se uitau, cum ar fi Ianacoglo Victor, Alistar Constantin. Acesta mai declară că pe Lopatinschii Ivan și Găină Valeriu nu-și amintește dacă i-a văzut la fața locului."; **Lefter C.** „, nu poate comunica care din persoanele prezente în sala de judecată au lovit."

În acest context, instanța de apel a statuat că, partea acuzării nu a prezentat nici o probă din care ar rezulta vinovăția acestora, cu atât mai mult, că în cadrul ședinței de judecată, nu a fost posibil prezența părților vătămate și martorilor, care n-au fost audiați în conformitate cu prevederilor art.415 alin.(2¹) Cod de procedură penală, ce constituie o condiție obligatorie pentru instanța de apel în cazul în care urmează să pronunțe o hotărâre de condamnare.

În condițiile din speță, instanța de apel a subliniat că nu este în drept să condamne inculpații Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin fără audierea direct și nemijlocit a părțile vătămate și martorii acuzării.

În consecință instanța de apel cercetând ansamblul de probe în ședința de judecată a stabilit că nu este dovedită vinovăția inculpaților Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin, în săvârșirea infracțiunii imputate, iar potrivit prevederilor art.390 alin.(1), pct.3) Cod de procedură penală, conjugate cu cele din art.art.8 alin.(3), 389 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, s-a impus soluția de achitare dată de primă instanță.

În altă ordine de idei, instanța de apel a menționat că probele administrate de către acuzatorul de stat în cadrul urmăririi penale, cum ar fi: plângerile părților vătămate Căzănescu Adexandru, Bordeianu Iurie și Gramarschi Nicolae, procesul-verbal de cercetare la fața locului, proces-verbal privind prezentarea persoanelor spre recunoaștere (în care părțile vătămate nu i-au recunoscut) pe Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschi Ivan și Alistar Constantin ca fiind complici la comiterea infracțiunii incriminate), nu pot fi reținute ca probe ce ar demonstra vina lor, deoarece acestea nu indică la faptul că ultimii au săvârșit infracțiunea incriminată.

Reieșind din cele expuse de prima instanță, instanța de apel a ajuns la concluzia că în acțiunile inculpaților Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschi Ivan, Alistar Constantin lipsește fapta infracțională, prevăzut de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, din care considerente inculpații Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschi Ivan, Alistar Constantin urmează a fi achitați, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpați.

Mai mult ca atât, instanța de apel a ajuns la concluzia că, prima instanță a constatat faptul că învinuirea adusă de către acuzarea de stat lui Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschi Ivan, Alistar Constantin, este una neclară, nu este

indicat caracterul vinei, nu sunt delimitate acțiunile fiecărui inculpat, iar rechizitorul nu conține o analiză a probelor acumulate în privința acestora.

5. Procurorul, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia solicitând casarea acesteia în privința inculpaților Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin, cu rejudecarea cauzei în aceeași instanță de către un alt complet.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, instanța de apel nu a îndeplinit cu strictețe prevederile legii precum și explicațiile date de către Plenul Curții Supreme de Justiție la pct.4 al Hotărârii nr.22 din 12 decembrie 2015 ”Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel,, iar ne pronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvare fondului apelului, astfel decizia urmează a fi casată cu rejudecarea cauzei în apel cum cere art.435 Cod de procedură penală, întrucât asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs.

Recurentul a relevat că, instanțele de judecată au dat o apreciere incorectă probelor prezentate de partea acuzării și nu au apreciat multilateral și obiectiv probele administrate care în cumul dovedesc cu certitudine vinovăția inculpaților în săvârșirea infracțiunii incriminate, ori nu s-a expus asupra tuturor motivelor indicate în apelul procurorului.

În asemenea context, a menționat că, decizia instanței de apel o consideră ca fiind neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, deoarece este contrară stării de fapt stabilite în baza probelor examinate în cadrul cercetării judecătorești, contravine și prevederilor art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, care stipulează expres că „ Fiecare probă urmează a fi apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor”.

Consideră recurentul, că în speță instanțele de judecată au omis prevederile legale și au dat apreciere numai la unele probe care în opinia lor dovedesc nevinovăția. În așa mod, instanțele de judecată au încălcat și cerințele art.394 alin.(3) pct.2) Cod de procedură penală, conform cărora instanța de judecată la pronunțarea sentinței de achitare are obligația de a indica motivele pentru care sunt respinse probele aduse în sprijinul acuzării.

Astfel, instanța de apel nu s-a expus, nu a cercetat și nu a apreciat la justa valoare probele expuse în apelul procurorului care dovedesc vinovăția inculpaților în comiterea infracțiunii incriminate.

În cadrul urmăririi penale, organul de urmărire penală a ridicat de la stația de alimentare cu petrol „SAC – 28 ” din s. Nemțeni r-nul Hîncești înregistrările video filmate de camerele de supraveghere ale stației, care fiind vizualizate în ședința de judecată au fost constatate acțiunile mai multor persoane (în mod evident mai mult de 4 persoane) cum maltratează părțile vătămate.

Totodată, recurentul a menționat că, motivul comiterii infracțiunii îl constituie un conflict mai vechi dintre fratele unuia dintre inculpați cu părțile vătămate, ultimii fiind din alt sat decât inculpații, astfel că instanțele de judecată nu au apreciat faptul că toți inculpații sunt din s. Leușeni și care au venit sincronizat și concomitent (rezultând și din imaginile video) . În ședința de judecată partea vătămată Bordeianu Iurie fiind audiat a relatat „... toți inculpații aplicau lovituri, sunt fețe cunoscute care le-am văzut în acea seară, dar nu țin aminte anume cine a lovit în mine, însă toți

au agresat în același mod”. La fel, martorii acuzării Decuseară Victor și Sandu Marian au relatat că, se observa clar că făptuitorii erau veniți împreună și aveau intenții de a maltrata.

A specificat recurentul și faptul că, unul din motivele instanței de apel, în ceea ce privește menținerea soluției de achitare în privința lui Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin, este faptul că nu au fost audiați pe viu părțile vătămate și martorii pe care se bazează acuzarea. La acest capitol a menționat că de către acuzarea de stat au fost întreprinse toate măsurile posibile în vederea prezentării acestora în fața instanței de judecată, însă, nefiind posibil, fapt confirmat prin materialele, documente anexate la dosarul în cadrul ședinței. Instanța de apel nu a indicat motivul respingerii probelor acuzării, așa cum prevede art.394 alin.(3) Cod de procedură penală, astfel încât sentința adoptată este nemotivată și ilegală, iar cumulul de probe demonstrează cu lux de amănunte vinovăția inculpaților, probele indicând direct că anume iei au săvârșit infracțiunea în cauză și nu există nici un dubiu care ar fi putut fi interpretat în favoare lipsei în acțiunile și/sau inacțiunile inculpaților a evenimentului infracțional.

În continuare recurentul a invocat aceleași argumente, care au fost indicate în cererea de apel.

6. Judecând recursul declarat în baza materialelor dosarului și în raport cu motivele invocate, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit art.419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

În corespundere cu art.384 alin.(3) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

Conform art.385 alin.(1) pct. 1), 3) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea.

În corespundere cu art.101 alin.(1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Potrivit art.417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Însă, în urma lecturării textului deciziei, Colegiul penal lărgit reține că instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate și în acest context ține să menționeze următoarele.

În primul rând, potrivit descriptivului deciziei, instanța de apel face trimitere la probele din dosar, și anume la: plângerea lui Cazacu Alexandru, plângerea lui Gramadschi Nicolae, plângerea lui Bordeianu Iurie, Informația 902, procesul verbal de cercetare de la fața locului din 19 octombrie 2013, raportul de expertiză nr.330/D din 29 octombrie 2013, raportul de expertiză nr.526/D din 25 octombrie 2013, raportul de expertiză nr.527/D din 29 octombrie 2013, ordonanța de ridicare din 24 octombrie 2013, proces-verbal de examinare a obiectului 24 octombrie 2013, anexa procesului verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 14 decembrie 2013, procesului verbal de audiere a învinuitului, declarațiile părții vătămate Cazacu Alexandru, declarațiile părții vătămate Bordianu Iurie, declarațiile părții vătămate Gramadschi Nicolae, declarațiile martorului Sandu Maria, declarațiile martorului Decuseară Victor, declarațiile martorului Lefter Constantin, declarațiile martorului Grigoreș Sava, însă nu a verificat minuțios și obiectiv fiecare probă separat sub toate aspectele, din punct de vedere al coroborării lor, limitându-se numai la enumerarea acestora, precum că au fost cercetate prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor.

În al doilea rând, instanța de apel și-a întemeiat hotărârea de recunoaștere a vinovăției și încetare a procesului penal în privința inculpaților Mardari Alexandru, Găină Alexei, Mardare Vasile și Mardare Ion, în baza aceluiași probe care au stat la baza menținerii sentinței de achitare în privința inculpaților Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin.

Astfel, Colegiul penal lărgit, reținând prevederile art.art.100 alin.(4), 101 alin.(1)-(4) Cod de procedură penală, remarcă că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă.

Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor și poate avea loc doar prin aplicarea procedurilor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera probele, dar și de a expune esența acestora și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

În acest context se menționează că, instanța de apel urma să dezvăluie concluzia sa și să își expună punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii și apărării, fapt ce pe caz nu a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere formală de ordin general a circumstanțelor cauzei penale, lăsând fără justă apreciere probatoriul administrat pe cauză.

Astfel, concluziile instanței de apel formulate mai sus poartă un caracter generic asupra operațiunii de cercetare și verificare a probelor, iar așa cum

examinarea probelor constituie elementul-cheie la pronunțarea unei hotărâri corecte și legale, lăsarea fără apreciere și aprecierea abstractă a acestora duce la pronunțarea unei hotărâri incomplete, neîntemeiate și cu o doză sporită de incertitudine asupra calității efectuării actului de justiție.

Or, potrivit prescripțiilor art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond.

În al treilea rând, de către prima instanță a fost dispusă achitarea inculpaților Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin, de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, din motiv că **fapta nu a fost săvârșită de inculpați**, în temeiul art.390 alin.(1) pct.2) Cod de procedură penală. Ulterior, instanța de apel menținut sentința în această parte, iar în motivarea soluției sale a preluat argumentele primei instanțe, prin care a indicat că **învinuirea** adusă de către acuzatorul de stat lui Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin, este una **neclară, nu cuprinde caracterul vinei, nu sunt delimitate acțiunile fiecărui inculpat, iar rechizitoriul nu constituie o analiză a probelor acumulate în privința acestora.**

În contextul dat, Colegiul penal lărgit ține să menționeze că, concluziile instanței de apel se contrazic și pun la îndoială nevinovăția inculpaților, or, motivarea hotărârii judecătorești trebuie realizată într-o manieră clară și coerentă, întrucât, pe de o parte, este indispensabil necesară pentru controlul exercitat de jurisdicția ierarhic superioară, iar pe de altă parte, constituie, pentru părțile litigante, o garanție împotriva arbitrariului, furnizându-le dovada că cererile și mijloacele lor de apărare au fost riguros analizate.

Motivarea hotărârii reprezintă un element de transparență a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecății, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logic-juridic care se reflectă în motivarea acesteia.

Conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs. (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) § 85).

În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia. (Hirvisaari c. Finlandei, (2001) § 30).

În al patrulea rând, Colegiul penal lărgit remarcă faptul că, în partea descriptivă instanța de apel a indicat solicitarea procurorului de casare a sentinței de achitare în privința inculpaților Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin, în continuare a constatat că motivele indicate sunt nefondate apreciindu-le ca fiind neîntemeiate, însă în dispozitiv neclar și confuz a indicat că „se admite apelul procurorului”, ceea ce provoacă contradicții și neclarități.

Constatarea expusă de către instanța de fond în sentința menținută prin decizia instanței de apel, precum că, *inculpații în privința cărora soluțiile adoptate nu se*

contestă, ar fi comis infracțiunea de huliganism, nu poate impune menținerea soluțiilor de achitare a lui Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin, pe motiv că fapta nu a fost comisă de ultimii, or, nu pot fi menținute concluzii controversate despre vinovăție sau lipsa acesteia. Or, chiar și dacă acțiunile au fost comise în comun, pe cauzele de huliganism fiecare participant la acțiunile de încălcare a ordinii publice urmează să poarte răspundere, în primul rând, în dependența de acțiunile sale concrete.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul penal lărgit constată că, în speța discutată și-a găsit confirmare temeiul invocat de recurent și prevăzut în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, „decizia atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția”, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art.art.93, 95, 101 Cod de procedură penală, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală, precum și să cerceteze minuțios aspectele învinuirii înaintate, să analizeze versiunea privind prezența sau lipsa în acțiunile inculpaților a infracțiunii incriminate, argumentând clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele expuse în pct.6 al prezentei decizii.

7. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sîli Radu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2019, în cauza penală în privința lui *Găină Valeriu xxx, Ianacoglo Victor xxx, Lopatinschii Ivan xxx și Alistar Constantin xxx*, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2019 și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la 15 octombrie 2020

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda

Boico Victor

Bejenaru Iurie

15 septembrie 2020

Dosarul nr. 1ra-932/2020

OPINIE SEPARATĂ

în conformitate cu prevederile art. 339 alin (7), 340 alin (3) Cod de procedură penală (în cauza *Găină Valeriu xxx, Ianacoglo Victor xxx, Lopatinschii Ivan xxx și Alistar Constantin xxx*)

1. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 septembrie 2020 a fost adoptată în cadrul judecării recursului ordinar în cauza indicată următoarea soluție: „Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Sîli Radu, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2019, în cauza penală în privința lui *Găină Valeriu xxx, Ianacoglo Victor xxx, Lopatinschii Ivan xxx și Alistar Constantin xxx, casează **total*** deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2019 și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată”.

2. Nu am susținut soluția adoptată și consider, că urma a fi adoptată o soluție de respingere a recursului procurorului.

2.1. Prin sentința Judecătorei Hîncești din 26 decembrie 2016, *Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin* au fost achitați de sub învinuirea de comiterea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de aceștia.

Prin aceeași sentință au fost condamnați *Mardari Alexandru, Găină Alexei, Mardare Vasile și Mardare Ion*, însă în privința acestora hotărârile judecătorești cu recurs ordinar nu se contestă.

Procurorul a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia în partea achitări inculpaților *Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin* și pronunțarea unei hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpaților *Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin* în baza art.287 alin.(2) lit. b) Cod penal, să le fie stabilită pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 800 unități convenționale.

Împotriva hotărârii a declarat apel și avocatul *Stela Cebotari* în numele lui *Mardare Vasile Ștefan* prin care a solicitat achitarea acestuia pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de acesta.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2019, a fost admis apelul declarat de procuror, cu menținerea sentinței atacate în partea achitării inculpaților *Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin*.

Prin aceeași decizie au fost admise apelurile declarate de către avocatul *Stela Cebotari* în numele inculpatului *Mardare Vasile* și de către inculpatul *Mardare Vasile*, casată parțial sentința, în partea condamnării inculpaților *Mardare Vasile, Mardari Alexandru, Mardare Ion și Găină Alexei*, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care *a fost încetat procesul penal* în privința acestora din motivul intervenirii termenului de prescripție. În rest dispozițiile sentinței atacate au fost menținute. Însă, în privința acestora hotărârile judecătorești cu recurs ordinar nu se contestă.

Procurorul, în temeiul art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, a contestat cu recurs decizia solicitând casarea acesteia în privința inculpaților *Găină*

Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin, cu rejudecarea cauzei în aceeași instanță de către un alt complet.

2.2. Din analiza materialelor cauzei se constată, că procurorul, solicitând casarea sentinței și condamnarea inculpaților Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin, n-a ținut cont de faptul, că prima instanță, condamnându-i pe ceilalți patru inculpați, a constatat fapta ca fiind săvârșită numai de către ultimii, iar procurorul nu a cerut casarea sentinței în privința celorlalți inculpați.

Instanța de recurs, casând decizia Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2019, a dispus casarea totală a acesteia în lipsa unui recurs depus în privința inculpaților Mardare Vasile, Mardari Alexandru, Mardare Ion și Găină Alexei.

Consider că decizia pronunțată este una lipsită de claritate, iar dispozitivul contravine motivării, deoarece instanța de recurs trimite la rejudecare cauza în privința inculpaților Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin, dar totodată dispune **casarea totală** a deciziei Curții de Apel Chișinău din 11 aprilie 2019, care îi vizează și pe ceilalți patru inculpați.

Astfel, instanța de recurs n-a stabilit în mod clar, în conformitate cu prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care sunt limitele rejudecării cauzei de către instanța de apel.

Mai mult decât atât, în conformitate cu principiul contradictorialității în procesul penal, reglementat de art.24 Cod de procedură penală, urmărirea penală, apărarea și judecarea cauzei sunt separate și se efectuează de diferite organe și persoane. Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În conformitate cu prevederile art.26 alin.(3) Cod de procedură penală, sarcina prezentării probelor învinuirii îi revine procurorului. În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului. Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în hotărîrea Capean contra Belgiei din 13 ianuarie 2005, a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 §2 și e obligatoriu, inter alia, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

Nerespectarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art.24 și art.26 din Codul de procedură penală, care îl obligă pe acuzatorul de stat, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, să solicite audierea inculpatului în instanța de apel și să prezinte în ședința de judecată anumite probe în susținerea acuzațiilor penale aduse inculpatului, urmează să fie apreciată ca nesusținere a acuzațiilor penale în privința inculpatului în cadrul examinării apelului declarat împotriva sentinței de achitare.

Ignorarea jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și încălcarea prevederilor art.24 și art.26 din Codul de procedură penală lezează dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept garantat de art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În acest sens vreau să atrag atenția, că, deși instanța de recurs menționează că potrivit prescripțiilor art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate

de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, instanța de recurs a omis să menționeze că potrivit practicii judiciare constante că având în vedere dispozițiile art.6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, așa cum acestea au fost interpretate și aplicate, după o hotărâre de achitare pronunțată de prima instanță, instanța de apel nu poate dispune condamnarea persoanei fără audierea acesteia în ședința de judecată a instanței de apel. Instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor și declarațiile inculpatului, același dosar, în temeiul căruia fusese achitat în primă instanță. Instanța de apel urmează să procedeze la o nouă audiere atât a inculpatului, cât și a anumitor martori ai acuzării solicitați de părți (hotărârile CEDO Popovici împotriva Moldovei din 27 noiembrie 2007, §72, și Dănila împotriva României din 8 martie 2007, §62-63). Martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care depozițiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea învinuitului (hotărârea CEDO Spînu împotriva României din 29 aprilie 2008, §60). La fel, instanța de apel trebuie să procedeze la audierea inculpatului prezent, atunci când acesta nu a fost audiat în primă instanță.

Potrivit materialelor cauzei, în cadrul cercetării judecătorești înfăptuite de către instanța de apel, procurorul nu a prezentat probe noi, mai mult, procurorul a asigurat prezența în instanță numai a unei părți vătămate, deși în dosar acestea sunt trei la număr, solicitând doar verificarea declarațiilor celorlalte părți vătămate și a cinci martori, dintre care declarațiile unuia dintre martori sunt de la urmărirea penală.

Anume din aceste considerente instanța de apel a menținut sentința primei instanțe de achitare a inculpaților Găină Valeriu, Ianacoglo Victor, Lopatinschii Ivan și Alistar Constantin.

Instanța de recurs, admitând recursul procurorului și dispunând rejudecarea cauzei nu a ținut cont de prevederile legale și practica judiciară constantă expuse supra.

De asemenea, vreau să menționez, că instanța de recurs a indicat în calitate de motiv al casării deciziei instanței de apel faptul, că aceasta a menținut o sentință judecătorească contradictorie în ce privește temeiul de achitare al celor trei inculpați, însă, potrivit apelului și recursului depus de către procuror, acesta n-a invocat acest motiv de casare a hotărârilor judecătorești, deoarece apelul și recursul procurorilor în speță conține doar motive de reapreciere a probelor, ceea ce nu constituie temei de recurs în conformitate cu prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

Judecător

Nadejda Toma